

A bans que el sol no s'alce per sobre del Kremlin, Marat Dupri s'enfronta a Pere el Gran. Marat, un jove de vint anys amb rínxols castanys, porta una caçadora de quadres verds i uns guants blaus per a protegir-se del vent glacial. El trobem a la ribera del Moskva. Davant d'ell, retallant el cel nocturn, s'erigeix el monument en honor del tsar Pere I de Moscou, un colós de 98 metres d'alçària d'acer negre.

Marat i tres companys més esquitllen les càmeres de vigilància i els guardes de seguretat. Són *roofers*, busquen les millors vistes i les emocions més fortes. Per això escalen a les teulades i les torres més vigilades de Moscou. Marat s'enfila als travesers rovellats de la part de darrere del monument.

Pere I és anomenat *el Gran* pels russos perquè va canviar el seu país com pocs ho havien fet. Volia que Rússia tinguera la semblança d'un país europeu, però ho va fer amb una brutalitat despietada i va sufocar les revoltes dels camperols famolencs amb l'ús de la força. Durant la construcció de la nova capital, Sant Petersburg, s'hi van morir desenes de milers de treballadors forçats.

Marat Dupri, que va nàixer el 25 d'octubre del 1991, és fill dels canvis radicals que s'han produït aquests darrers anys. Va venir al món al mateix moment que es moria el país dels seus pares. Els seus pares li han parlat de les cartilles de racionament i de la fam d'aquells temps. De l'aigua que queia de les goteres a l'hospital moscovita on sa mare va donar a llum. Tot just feia dos mesos que els tancs havien entrat a Moscou, que la línia més intransigent del Partit Comunista i de les files del servei secret de la KGB havien portat a terme un colp d'estat contra el reformista Mikhaïl Gorbátxov.

Marat tenia dotze anys el 2003, quan van empresonar l'oligarca Mikhaïl Khodorkovski. Avui admira Khodorkovski perquè "va anar a la presó per les seues conviccions". Segons Marat, el poder judicial no és independent. La sentència va ser ordenada. Per això ara estudia dret.

Marat seu a les espatlles de Pere i espera l'eixida del sol. És un

Joves seguidors de Putin aplaudeixen durant el congrés del moviment juvenil Naixi, el 2010.

Els nens grollers de Putin

Els joves russos creixen amb més llibertat que mai. Vint anys després de la caiguda del comunisme, la primera generació postsoviètica canvia el país, mal que pese a Putin.

d'aquells moments en què se sent "la persona més lliure del món", com diu tot seguit. Als seus peus, hi lluen els estels vermells de les torres del Kremlin, reminiscències de l'antic imperi comunista.

Des de l'època dels tsars hi ha una llei no escrita en aquest imperi que diu: la reforma a Rússia es fa des de dalt. Stalin va comprar la collita dels camperols per a tenir diners per

a construir fàbriques i industrialitzar el país, i va deixar que es moriren de fam més de 3,5 milions de persones només a Ucraïna. La *perestroika* de Mikhaïl Gorbátxov va atorgar llibertat al país, però ningú no va ser capaç de fer-ne res. De fet, en aquell moment encara no podien fer-ne res.

Poc després Vladimir Putin va deposar els oligarques i va imposar als russos el capitalisme d'estat, cosa que

li agrairien molt al principi, perquè va aportar una modesta prosperitat encara que no anara acompanyada de participació política.

Marat i els joves de la seua època ja tenien més de vuit anys quan Putin va ser nomenat president, a final del 1999. Amb penes i treballs poden recordar el seu predecessor, Borís Ieltsin. Han estat nens del sistema Putin.

Aquesta és la generació que ha crescut amb més llibertat. Marat coneix el socialisme pels llibres de text de l'escola. La cultura de masses i la submissió a l'autoritat dels comunistes li són totalment aliens.

El 1993, quan Borís Ieltsin va fer que els tancs dispararen contra el parlament i que s'aprovara una nova constitució que atorgava gairebé un poder il·limitat al president, els nens grollers de Putin encara anaven amb bolquers. Quan els seus pares van perdre tots els estalvis a la crisi del 1998 acabaven de començar l'escola.

Han crescut amb *South Park* i els *Simpsons*, dibuixos irreverents procedents dels Estats Units. Utilitzen iPads, els encanten els mòbils intel·ligents i naveguen per internet cada dia. Tenen més coses en comú amb els joves dels Estats Units i d'Europa de la seua edat que no amb els seus propis pares. Les fronteres entre occident i orient es difuminen a poc a poc.

El 2012 molts dels nens de Putin s'han emancipat de la pobresa i pertanyen a la nova classe mitjana. El record de les mancances dels anys anteriors s'han esvaït, com moltes altres coses que van aprendre quan anaven a l'escoleta.

La televisió estatal encara mira de ficar al cap dels russos que han d'estar agraïts per l'estabilitat de què disposen gràcies a la presidència de Putin. Els joves russos, però, amb prou feines si veuen la televisió. Es mouen pel món lliure d'internet, s'informen i s'organitzen a través de blogs, el Facebook i el Twitter. Per primera vegada des de fa generacions, tenen la possibilitat de fugir de la propaganda de l'estat. Gràcies a açò, una gran part de les seues vides reix a esquivar el control del Kremlin.

Es tracta d'un fet insòlit que ja ha menat a un canvi de valors i ha fet possible una nova visió de la societat. Els nens de Putin ja no tenen por, per molt diferents que siguen entre ells. Lluiten pels seus ideals, somnien la democràcia i la llibertat de premsa. Una carrera com a polítics o periodistes d'una revista de moda. O una Rússia nacionalista. Però la *generació Putin* també disposa de la força necessària per a trencar l'exemple que ha estat arrelat des de l'època dels tsars i poder canviar el país des de baix?

La dissident. Vera Kitxanova, de vint anys, ha folrat el seu passaport per a amagar l'àguila de dos caps dels tsars. A la coberta hi ha il·lustrades dues mans que trenquen una cadena. Vera no volia Putin de president.

Vera seu a l'Eat & Talk, una cafeteria prop del Kremlin, que alhora fa de punt d'encontre per als opositors i els periodistes. Hi ha connexió a internet, vi barat i llapis per a gargotejar plans

als cobretaules de paper. Vera escriu al seu portàtil. A 14 anys va començar a escriure articles per a un periòdic local. Actualment treballa per al setmanari *Novaia Gazeta*, crític amb el Kremlin.

El gener del 2009, a uns quants metres al sud de l'Eat & Talk, un assassí nacionalista va disparar contra Anastassia Baburova, una treballadora del *Novaia Gazeta*. D'ençà d'aquell dia, Vera va voler treballar en aquella revista.

Anna Politkòvskaia, la famosa reportera russa que va destapar les violacions de drets humans que es cometien a Txetxènia i que va ser assassinada el 2006, va ser alumna de la Facultat de Periodisme de la Universitat Estatal de Moscou, on estudia Vera.

La *Jourfak* –com és anomenada aquesta facultat– forma periodistes des de fa més de seixanta anys, però no ha estat mai un bastió per a la llibertat de premsa. Per contra, aquest edifici neoclàssic en poder de l'estat fa d'escenari per a la propaganda del poder. A l'octubre, quan el president Dmitri Medvédev va pujar les escales cap a l'atri encerclat per columnes d'aquest edifici, va ser ovacionat pels assistents, tot i que feia poc que havia estat objecte de burla a la xarxa perquè –per segona vegada– havia renunciat a ocupar el càrrec a favor de Putin. Medvédev saludava amb un somriure i elogiava l'energia tan especial que es respirava allà.

Però el Kremlin hi tenia la claca organitzada. Entre el públic, hi seien activistes dels grups juvenils més lleials al poder, que havien estat escollits a dit, i un presentador de televisió donava ordres de riure i d'aplaudir després de cada intervenció del president.

Els homes del servei secret van evitar que els estudiants de la *Jourfak* hi pogueren entrar. Vera Kitxanova fou detinguda. “És una estudiant mediocre que té una certa predilecció per crear aldarulls”, va afirmar Jassen Sassurki, que té 82 anys i és degà de la *Jourfak* des del 1965.

Vera participa en les manifestacions de Moscou i, a la nit, organitza taules redones per al partit liberal, que encara no s'ha registrat. Somnia

EL TEMPS

Marat gaudeix de la llibertat, conscient que “ja no vivim sota el domini soviètic”. Lena és la noia Putin: una estudiant brillant que des de Smolensk

un país on “els policies borratxos no carreguen contra els ciutadans”.

La rebel·lió contra Putin, que va començar amb les manifestacions multitudinàries contra el frau electoral a les votacions parlamentàries del desembre, també és un conflicte generacional. D’una banda, trobem un jovent mundà. D’una altra, els pares i avis, debilitats per les crisis i les guerres, que aprecien l’estabilitat de l’era Putin, però que de moment defugen la política.

Vera de vegades pregunta a casa seua: “On éreu quan el president es va apoderar del canal de televisió NTV, l’any 2000?” Putin va deixar que l’empresa extractora de gas natural Gazprom controlara la cadena de l’oposició. Des de llavors, l’NTV emet propaganda del Kremlin. Després de la visita de Medvédev a la *Jourfak*, els periodistes de l’NTV van entrevistar Vera. Tanmateix, les seues respostes no es van emetre. Cada vegada que, després d’una manifestació, arriba tard a casa perquè

la policia l’ha interrogada, amaga la veritat a la seua mare i li diu que ha anat a ballar.

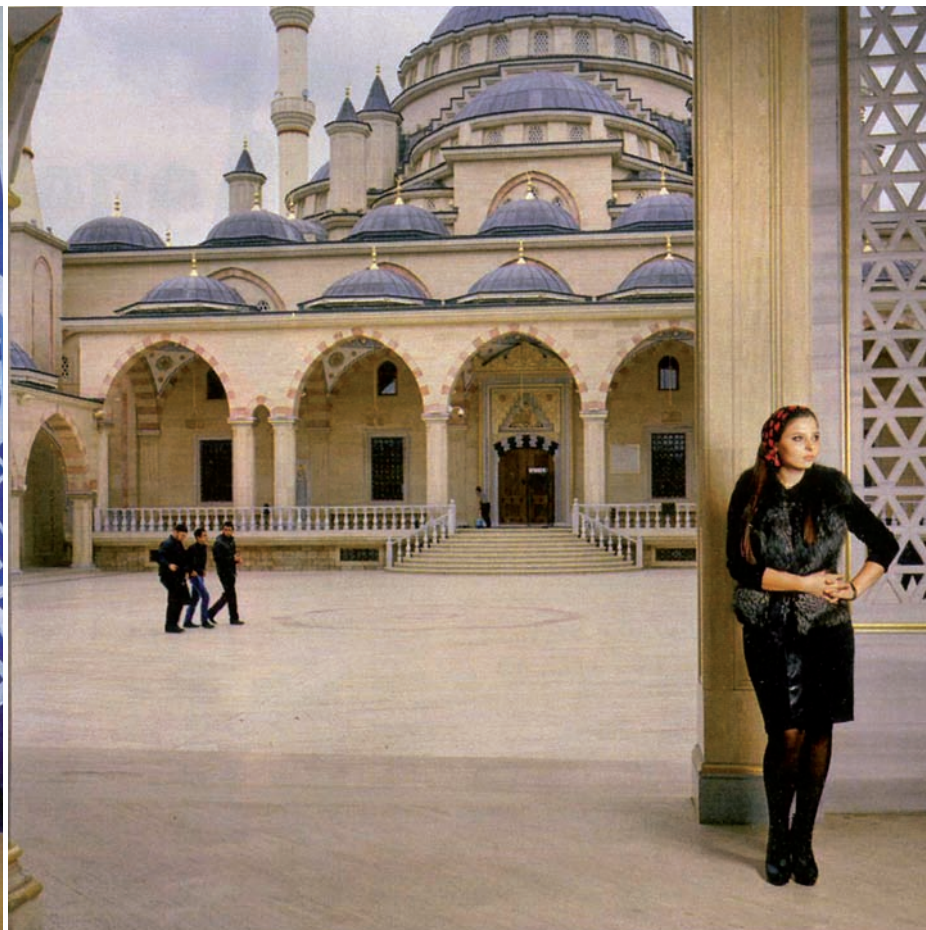
La ‘noia Putin’. A 370 quilòmetres a l’oest de Moscou, Lena Sanizkaia maltracta les seues sabates de taló pel fang del carrer de Lenin. Lena, estudiant de vint anys, ja ha acabat gairebé la carrera de matemàtiques. Dirigeix el moviment juvenil local Naixi –la guàrdia juvenil– a Smolensk, una ciutat que fa frontera amb Bielorússia. Lena espera que Putin no deixi mai el poder.

El Kremlin perd la batalla a l’hora de conquerir el cor dels joves com Vera a Moscou. Tanmateix, els 300.000 membres del grup juvenil fidel al Kremlin formen una reserva de combat ben connectada a tot el país. Quan Lena, davant el seu escriptori, parla per telèfon amb els funcionaris de l’estat i els polítics no deixa d’examinar el seu Vladímir Putin de cartó de mida real que van fer per a la campanya electoral. A la figura de

cartó, algú hi ha escrit: : “Putin, el nostre heroi.”

Putin és “un model a seguir amb qui els nostres joves es poden mesurar”, afirma Lena. Gràcies a ell ha pogut mantenir un esperit de superació. “Abans molta gent portava samarretes amb la bandera dels Estats Units al pit. Avui dia la gent se sent orgullosa del nostre país i al pit hi porta la bandera russa o una foto de Putin.”

Lena va vestida amb mitges de malla i arracades amb óssos de color rosa. Encara viu amb els seus pares, però somnia una carrera política a Moscou. Li agradaria sobretot treballar a la Casa Blanca Russa, la seu del govern, a Moscou. Ha fet les pràctiques en l’àmbit de l’administració de Smolensk i ha aconseguit allò que esperen tots els activistes del moviment Naixi, que el poder de l’estat li preste atenció. Quan va pels carrers de Smolensk s’atura un Land Rover al seu costat. El conductor fa baixar la finestreta i li demana si pot acompanyar-la un tros.

aspira a treballar per al govern, a Moscou. Taissa és musulmana i es va criar en la guerra, a Txetxènia, on estudia i escriu per a una revista.

El 2004 Putin va abolir les votacions directes per a escollir la governació provincial. De llavors ençà, l'escollia el Kremlin. Ara Putin restablirà les eleccions sota la pressió de les protestes juvenils. Però Lena dubta si el seu país hi estarà preparat. "Si s'observa objectivament –diu– qualsevol pagès podria presentar-s'hi com a candidat. Creieu que és correcte, això? Governar una regió és tot un repte. El nostre president, però, pot nomenar els governadors que siguen capaços de portar a terme aquesta activitat." No se n'acaba de refiar, de la democràcia.

Lena va nàixer el 20 de març del 1991 en una plaça militar prop de l'Amur, el riu que fa frontera amb la Xina. El seu pare feia el servei militar a 6.000 quilòmetres a l'est de Moscou. Què en recorda ella? "Recorde l'espera de mesos i mesos per a cobrar la paga. La meua mare, que no tenia diners per a comprar", conta Lena. Putin va arranjar aquestes situacions i avui cadascú rep els seus diners amb puntualitat.

No obstant això, l'equip del partit de Putin, Rússia Unida, té fama d'ésser "una colla d'estafadors i lladres", que només volen obtenir privilegis. Lena seia entre el públic quan al setembre es va presentar Putin com a candidat. El Kremlin l'havia portada a Moscou de la mateixa manera que hi va dur milers de joves activistes més. Lena estava encantada d'anar a Moscou, però quan li van preguntar a la universitat la raó per la qual donava suport a Rússia Unida, no se li va ocórrer res més sinó això: "Perquè no hi ha cap més alternativa."

La nena de la guerra. Taissa Txemalaieva, de vint anys, es lleva un tros de tela dels cabells. Porta un mocador al cap, però és de Louis Vuitton. A la jove musulmana que ve de la capital de Txetxènia, Grozni, li hauria agradat de fer la carrera de periodista per a revistes de moda. A més d'estudiar, escriu per a *Slukhi khodiat* –'Rumors'–, una revista de noves tendències per a la societat

arcaica de Txetxènia, on es poden trobar consells per a les dones sobre com emprar amb pudor el mocador del cap i reportatges d'armes per als homes.

Les cicatrius que el govern de Putin ha deixat a Txetxènia són més profundes que enlloc més. Entre el 1999 i el 2000 va ordenar que s'assaltara amb armes de foc la capital de la república islàmica i el 2004 va manar de reconstruir-la. Ara la Rússia secular tem perdre la lluita contra un islam més enfortit i radical.

Taissa va nàixer l'11 de novembre de 1991, i dos mesos abans Txetxènia s'havia declarat independent. Tres anys després, Moscou va enviar-hi les seues tropes. Només durant la conquesta de Grozni, s'hi van morir 25.000 persones. Uns familiars de Taissa la van dur a la república veïna del Daguestan. Avui encara recorda la fugida i els cadàvers als vorals de les carreteres. No té cap foto de quan era petita. "Ningú no posava davant les ruïnes", afirma Taissa.

Taissa passeja per un centre comercial que hi ha al passeig de Grozni, com l'anomenen els fullets de Putin. Com al Moscou més hedonista, s'hi venen productes de les marques Burberry i Cardin. A les parets, però, hi ha advertiments extrets de l'Alcorà i versos devots d'obediència: "I tot aquell qui regale la seua fe a Al·là ha d'estimar els seus reis i soldats i sotmetre's a les seues ordres."

El soldà local de Moscou s'anomena Ramzan Kadírov. Els activistes a favor dels drets humans l'acusen de tortura i assassinat. El Kremlin l'aprecia perquè va adoptar mesures contra els rebels islamistes que lluitaven per a instaurar una teocràcia al Caucas del nord. Rússia va lliurar dues guerres per a derrotar els txetxens. Gràcies a Kadírov els soldats de Moscou no van haver d'anar casa per casa.

Això no obstant, ara Taissa sosté una batalla defensiva molt dura. Lluita per cada centímetre de pell. Ja s'ha fet apujar les mànigues fins més amunt dels colzes, tant com els apòstols de la moral li permeten. Si va amb el cap descobert i sense faldilla llarga no pot assistir a cap classe de la universitat. El governador de Moscou ha establert una línia d'islamització molt severa.

A Taissa li agradaria poder viure com les joves de Moscou i d'occident i poder anar a la moda i estar segura de si mateixa. Voldria poder sentir-se bonica.

"De vegades pense a emigrar", afirma. De tant en tant, marca sense adonar-se'n al seu telèfon mòbil el 911, el número d'emergència que coneix pels films dels Estats Units.

El feixista. Svetòslav Volkov té les espatlles amples i li agrada tot allò que siga alemany. Un jersei negre de la marca neonazi que es fa a Brandenburg cobreix el seu tatuatge. "Meine Ehre heißt Treue" ("El meu honor és la lleialtat"): ho té tatuat a l'avantbraç; és el lema de les SS de Hitler.

Aquest jove de vint anys es va criar, segons que diu, a la zona de Rússia "amb l'índex de criminalitat més alt a la dècada dels anys 90". Liuberzi és una urbanització sense cap mena d'arrels històriques, construïda amb

Svetòslav, admirador del nazisme, somnia una Rússia nacional, eslava i sense el Caucas.

planxes de metall als afores de Moscou. La màfia hi perpetrava atracaments, hi controlava clubs nocturns i fàbriques senceres. Davant de casa seua hi ha una placa en memòria de la víctima d'un atemptat. Svetòslav tenia tres anys quan va poder observar des del parc on l'havia acompanyat la seua mare com els assassins disparaven la víctima.

Svetòslav no beu ni fuma i pràctica molt d'esport. La filosofia que segueix s'anomena *straight edge*. Pertany a una nova generació de neonazis a Rússia, menys cridaners que els *skinheads* d'abans i més fluids pel que fa a la parla. Prediquen la lluita armada contra l'estat i, segons Svetòslav, la seua missió principal és aconseguir la creació d'una federació russa. "L'objectiu que tenim és aconseguir el poder." Ell i els qui pensen com ell fan pràctiques de tir amb rifles de caça en un bosc davant de Moscou, vestits amb uniformes de batalla.

Somnien una altra Rússia. Una Rússia nacional, eslava i sense el Caucas, que en forma part des del 1864. Svetòslav ho anomena "la separació dels individus". A internet fomenta l'odi contra els musulmans i hi difon un vídeo brutal. S'hi pot veure com un txetxè talla el coll a un rus. Svetòslav

escriu dalt: "El dedique als tolerants i als pacients."

L'escalador de teulades. Marat, el *roofer*, seu a la vora d'un terrat de Moscou. A l'altra vora del riu, hi oneja la bandera russa al damunt de la Casa Blanca, seu del govern. Al quart pis hi ha el despatx de Putin. Marat deia que el primer ministre era "el més recte de tots els candidats" per a les eleccions presidencials. Després tornava a criticar "el poder de l'estat tan corrupte" que ha creat Putin.

Somniava una vida a Suïssa, perquè "allí tot és més obert i més ordenat". Després tornava a parlar de la malenconia que l'envairà quan abandone Moscou. Es debatia entre emigrar i quedar-se, entre els models polítics tan diferents com el de l'ex-oligarca Khodorkovski i el del primer ministre Putin.

Una altra cosa que també és nova a la generació Putin és no haver de decidir de seguida. "Ja no vivim sota el domini de la Unió Soviètica on s'imposava a tots els habitants les seues opinions. Avui dia tenim eleccions", diu Marat.

Benjamin Bidder

© *Der Spiegel*

Traducció d'Adel Abugren